

Альтернативи демонстрації тематичних хворих у вищих медичних закладах в умовах дистанційного навчання

Можливість спілкування студента із хворим, ознайомлення із історією хвороби, результатами додаткових методів обстеження, консультативними висновками суміжних спеціалістів, планом лікування відіграє незаперечну роль у вивченні клінічних дисциплін, формуванні базового рівня практичних навичок, формуванні клінічного мислення та підготовці до ефективного теоретично-практичного навчання у інтернатурі. Питання пошуку альтернативи демонстрації тематичних хворих викладачами кафедр клінічних дисциплін вищих навчальних закладів (ВНЗ) набуло особливої актуальності за останні 10 років. Для цього, на жаль, існує багато причин: відсутність університетських лікарень, нормативно-правової бази функціонування кафедр клінічного профілю медичних ВНЗ на базах клінічних лікарень, неможливість викладачів, які є також і лікарями із спеціалізацією та, затвердженими МОЗ України, кваліфікаційними категоріями, приймати участь у діагностично-лікувальному процесі (відсутність їх реєстрації у медичній інформаційній системі *Dr.Elex*), специфіка спілкування із певними групами пацієнтів та їх родичами (опікунами) у відділеннях педіатричного, гінекологічного, психіатричного профілю. До цього, далеко неповного переліку, у 2020 році додалась ще необхідність проведення дистанційного навчання в умовах пандемії COVID-19.

Тож, чи існують альтернативні методи отримання студентами зазначеної інформації для формування необхідних практично-орієнтованих навичок та формування клінічного мислення? На нашу думку, існують. Перш за все, викладач має зрозуміти, що необхідно змінити методику викладання. Не аби яку допомогу в цьому надає глибоке освоєння тієї корпоративної платформи на якій проводиться навчання. Це дає можливість ефективно використовувати віртуальні інструменти для плідного спілкування, ефективного визначення рівня знань, демонстрації методичних матеріалів, створення умов для дискусії та обговорення проблеми. Окрім того, майже річний досвід використання нами корпоративної платформи, як інструмента дистанційного навчання, показав, що студентам, переважна більшість яких є людьми юнацького та молодого віку, така форма навчання більш до вподоби, також вони доволі швидко орієнтуються у програмному інтерфейсі, легко та ефективно його використовують.

На наш погляд, альтернативними методами демонстрації пацієнтів є можливість ознайомлення та аналіз матеріалів історії хвороби тематичного хворого, ініціювання колективного обговорення клінічного випадку із чітко визначеними викладачем питаннями (визначення попереднього діагнозу, складання плану обстеження, лікування пацієнта, визначення маршруту пацієнта та ін.), на які студенти мають знайти відповідь на підставі отриманої інформації. Студенти повинні мати можливість перегляду сканованих рентгенограм, графічних зображень КТ та МРТ, фотографій візуальних змін або симптомів, які є типовими у кожному конкретному випадку. Ефективним тренінговим інструментом є створення груп «пацієнт-лікар», в яких одні

студенти симулюють наявність того чи іншого захворювання, а інші, шляхом опитування, мають зібрати інформацію що до скарг та анамнезу. Доцільним є розподіл аудиторії на групи із визначенням для кожної з них окремих завдань із наступною перехресною перевіркою результатів, яку здійснюють самі студенти. Можливість використання навчальних відео матеріалів в більшості випадків, на жаль, обмежується особисто створеними – у світі існує ціла індустрія, яка створює на замовлення університетів навчальні та симуляційні відео, доступ до яких, сподіваємося, незабаром буде можливий і в Україні. І безперечно, на нашу думку, ефективним є он-лайн демонстрація викладачем практичних навичок на симуляторі із ретельним поясненням кожної власної дії. Але, умовою формування та засвоєння навичок є відпрацювання їх кожним студентом у індивідуальному порядку.

Підсумовуючи викладене: чи можливо із впевненістю сказати, що ці методи можуть цілковито замінити спілкуванні із пацієнтом та присутність студентів у лікувальних закладах під час навчання на клінічних кафедрах? Питання дискусійне, все ж таки, студент має бачити пацієнта, спілкуватись з ним, приймати участь у якості слухача в консилиумах та обговореннях, бути присутнім в операційній під час операції. Але, окрім цього, в усьому світі існують і інші методи формування практичних навичок та клінічного мислення студента, які мають активно впроваджуватись у педагогічну діяльність викладачів медичних ВНЗ України.

Солейко Л.П., Солейко О.В.

Догляд за хворими – перший крок в клініку (результати дистанційного навчання)

Життя завжди вносить свої корективи, здавалось би у стійкий порядок. Зміни відбулись у викладанні догляду за хворими. В умовах дистанційного навчання з'явилися нові погляди на викладання цього предмету в медичному університеті. Потрібно навчити студента, що найважливішою домінантою догляду за хворими є призначення лікаря, саме вони впливають на планування та сам процес здійснення догляду за конкретним хворим. Всі люди, як здорові, так і хворі, мають визначені потреби. Одна з засновників сестринської справи та догляду Вірджинія Хендерсон визначила, що у кожної людини є 14 базових потреб. Що ж за потреби? 1 – нормально дихати, 2 – їсти і пити, 3 – виводити з організму продукти життєдіяльності, 4 – рухатись та бути в змозі займати зручну позу, 5 – спати та відпочивати, 6 – вибирати зручний одяг, вдягати та знімати його, 7 – підтримувати комфорт у приміщенні та одязі, 8 – підтримувати чистоту тіла, хороший стан шкіри і волосся, 9 – уникати небезпек для себе, не завдавати шкоди оточуючим, 10 – спілкуватись з людьми, мати можливість висловлювати свої почуття, 11 – молитися, 12 – грати та відпочивати, 13 – працювати (згідно зі станом здоров'я), і навіть 14 – вчитися та задовольняти свою цікавість. Ця робота не була сухою теорією, а була глибинною філософією сестринської справи. Головний секрет цієї філософії полягає в нескінченній любові до людини, а не лише логічність та гармонія. В теперішніх умовах викладач має змогу продемонструвати засоби та предмети

Рикало Н.А., Піліпонова В.В. Запровадження курсу за вибором «Патофізіологія інфекційного процесу» для студентів 6 курсу медичних факультетів	177
Римша С.В., Рациборинська-Полякова Н.В. Варіативні дисципліни як підґрунтя розвитку фахової самосвідомості майбутніх лікарів	178
Романенко О.І., Сарафинюк Л.А. Форми та методи активізації відвідування студентами занять з фізичного виховання	180
Ромашкіна О.А. Виявлення ставлення англомовних студентів стоматологічного факультету ВНМУ ім. М.І.Пирогова до дистанційної освіти під час пандемії (2019-2020 н.р.) на основі анкетування	181
Руденко Г.М., Король Т.Г. Особливості викладання педіатрії в студентів 5 курсу в умовах дистанційного навчання	183
Сасюк А.І. Актуальні складові якісної підготовки медичних фахівців в умовах глобального конкурентного середовища	184
Сасюк А.І., Лойко Є.Є. Якісна підготовка медичних фахівців – запорука високої якості життя суспільства	185
Секрет Т.В., Власенко М.В. Розвиток критичного мислення у студентів-медиків	186
Секрет Т.В., Кривов'яз Ю.О. Переваги та недоліки дистанційного навчання	187
Серебреннікова О.А., Гнатишин М.С., Черначук С.В., Жученко І.І. Дистанційне навчання в умовах карантину: недоліки та переваги	188
Сергєєв С.В. Бобровська О.А. Войтенко Т.І. Формування системного мислення фармацевта шляхом інтеграції базових та вибіркових дисциплін	189
Сергета І.В., Браткова О.Ю., Вергелес Т.М. Місце профілактичних дисциплін у структурі підготовки фахівців фармацевтичного профілю та кінцеві програмні результати навчання	190
Сергета І.В., Браткова О.Ю., Мостова О.П., Панчук О.Ю. Особливості викладання дисципліни “Гігієна та екологія (в тому числі лікувальне харчування)” для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 225 “Медична психологія”	191
Смірнова О.В., Сулім О.Г. Формування конкурентоспроможності у студентів	192
Солейко Д.С., Горбатюк О.М., Солейко Н.П., Солейко В.В. Ефективність та обґрунтованість використання корпоративної платформи, як інструменту дистанційної освіти у вищих навчальних закладах	194
Солейко Д.С., Горбатюк О.М., Солейко Н.П., Солейко В.В. Альтернативи демонстрації тематичних хворих у вищих медичних зкладах в умовах дистанційного навчання	196
Солейко Л.П., Солейко О.В. Догляд за хворими – перший крок в клініку (результати дистанційного навчання)	197
Солейко Л.П., Солейко О.В. Фактори, які впливають на успішність та оцінку знань студентів	198

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

II НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
10 лютого 2021 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І.ПИРОГОВА

Не можна лікувати тіло,
не лікуючи душу.

Сократ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО
КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА**

**Тези доповідей
II навчально-методичної конференції**

10 лютого 2021 року

м. Вінниця, 2021 р.